

Agendanr.: 12
Voorstelnr.: RB2017097
Onderwerp: Afvalinzameling - Grondstoffenbeleidsplan 2018-2021
Programma: Programma 2 - Stedelijk beheer en duurzaam samenleven

Reden van agendering: ter besluitvorming

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 10 oktober 2017

Voorstel / besluit:

- Vaststellen van doelen:
 - a. Maximaal 150 kg restafval per inwoner per jaar in 2021.
 - b. Het scheiden en aanbieden van grondstoffen wordt makkelijker.
 - c. Buiten de start- en aanloopkosten stijgen de afvalbeheerkosten huishoudelijk afval en afvalstoffenheffing niet als gevolg van nieuwe beleidsimpulsen en maatregelen.
- Vaststellen van het grondstoffenbeleidsplan 2018-2021 met daarin de maatregelen:
 - a. Invoeren van rolcontainer voor PMD inzameling aan huis 1x per 2 weken
 - b. Inzamelfrequentie
 - c. e van restafval verlagen naar 1x per 4 weken. Na behandeling in commissie MiSB van 6 november gewijzigd in 1x per 2 weken.
 - d. Bestaande bovengrondse verzamelcontainers bij winkelcentra en supermarkten vervangen door ondergrondse containers.
 - e. Verwijderen van bovengrondse verzamelcontainers bij milieuparkjes (woonwijken)
 - f. Opstellen communicatieplan
 - g. Vaststellen uitgangspunt "Ruimte reserveren ondergrondse containers":
 - h. Tweede GFT container mogelijk maken.
- De doelen en maatregelen uit besluit 1 en 2 te evalueren in het derde kwartaal 2019. Op basis van evaluatie een besluit te nemen of
 - a. een CMS ingevoerd moet worden.
 - b. Inzamelfrequentie van restafval alsnog te verlagen naar 1x per 4 weken

Probleemstelling

In het restafval zitten nog steeds te veel grondstoffen die onnodig worden verbrand. Wij staan voor de uitdaging om het doel "minder restafval en meer hergebruik van grondstoffen" te bewerkstelligen. Van nu 230 kilo restafval per inwoner per jaar richting de landelijk VANG doelstelling van 100 kg in 2020. Voor het realiseren van de doelen is een trendbreuk noodzakelijk. Binnen de praktische uitwerking van het vorige grondstoffenbeleidsplan is duidelijk geworden dat te kleine of losstaande maatregelen niet zorgen voor deze trendbreuk.

Inleiding / bestuurlijke achtergrond

Het huidige grondstoffenbeleidsplan 2013-2016 is afgelopen. Maatschappelijke ontwikkelingen rond de kijk op afval, grondstoffen en de circulaire economie vragen om een aanpassing van de afvalinzameling. De gemeente wil naar minder restafval en meer gescheiden grondstoffen. Wat de te behalen doelen zijn en welke maatregelen daarvoor nodig zijn, is opgenomen in het nieuwe grondstoffenbeleidsplan 2018-2021. De bevoegdheid tot het vaststellen van het grondstoffenbeleidsplan ligt bij de gemeenteraad.

Het grondstoffenbeleid van gemeente Heerhugowaard heeft tot doel het gewenste 'afval aanbiedgedrag' van onze inwoners te bevorderen en zo te komen tot minder restafval. Bepalend voor het scheidingsgedrag is vooral de mate waarin de gemeente inwoners in de gelegenheid stelt om het afval te scheiden.

Oplossingsrichtingen

Doelen:

De voorgestelde doelen voor het afvalbeheer:

1. Maximaal 150 kg restafval per inwoner per jaar in 2021.
2. Het scheiden en aanbieden van grondstoffen wordt makkelijker. Door meer service te verlenen voor grondstoffen en minder service voor restafval. Ondersteund met flankerend beleid, zoals communicatie en handhaving. Bronscheiding is hierbij het uitgangspunt.
3. Buiten de start- en aanloopkosten stijgen de afvalbeheerkosten huishoudelijk afval en afvalstoffenheffing niet als gevolg van nieuwe beleidsimpulsen en maatregelen.

Opties:

Om minder restafval te krijgen, kan het helpen als wij anders gaan inzamelen. Scheiden moet lonen. Het voordeel kan zijn een lagere afvalrekening of een groter gemak van ophalen grondstoffen, dan bij restafval. Hiervoor zijn in het plan drie opties benoemd.

1. Extra rolcontainer PMD, aangepaste inzameling
 - container aan huis voor plastic verpakkingen, drankenkartons en metaal (PMD).
 - inzamelfrequentie van grondstoffen en het restafval aanpassen
 - invoeren relatief eenvoudig €

Deze optie zien wij als meest kansrijke optie en wordt is in het plan verder uitgewerkt met de daarbij behorende maatregelen. De andere opties kunnen, indien nodig en gewenst, later worden toegepast.

2. Van rolcontainer naar ondergrondse container (omgekeerd inzamelen)
 - container aan huis voor PMD.
 - restafval op afstand (ondergrondse container), grondstoffen aan huis
 - grijze container inzetten voor papier inzamelen
 - invoeren complexer €€€
3. Betalen per lediging (aanbieding)
 - container aan huis voor PMD.
 - inwoners betalen per keer dat restafval wordt aangeboden.
 - inwoners hebben direct grip op hun afvalkosten.
 - grondstoffen kunnen nog steeds kosteloos worden aangeboden.
 - invoeren (politiek) omvangrijk €€

Containermanagement (CMS) invoeren (chippen van containers).

- Een CMS is voor het invoeren van de voorgestelde optie geen noodzaak. Het kan wel bijdragen om het beleid te ondersteunen en grip te houden op het aantal uitgegeven en te ledigen rolcontainers. De politieke afweging tussen het wel of niet invoeren van een CMS wordt gemaakt na de geplande evaluatie van de voorgestelde doelen en maatregelen (derde kwartaal 2019).

Planning:

In 2018 vinden de voorbereidingen plaats om de invoer van de PMD container en het aanpassen van de inzamelfrequentie in te laten gaan in 2019. Hieronder vallen onder andere het opstellen en in uitvoer brengen van het communicatieplan, aanbesteding (inkoop) van rolcontainers en materieel en het verder voorbereiden van de eigen inzameldienst. De planning is om voor 2020 alles goed draaiend te hebben, zodat uiterlijk in 2021 de verwachte resultaten in afvalscheiding worden behaald.

Juridische gevolgen:

Indien wordt gekozen voor het invoeren van een container management systeem (CMS), is het van belang dat zorgvuldig met de verkregen gegevens wordt omgegaan. Vooraf dient duidelijk te zijn met welk doel de gegevens worden vergaard en waar ze voor worden gebruikt. Dit alles moet passen binnen de publiekrechtelijke taak die de gemeente heeft voor de afvalinzameling. De wet op de privacy is hierin leidend.

Financiële gevolgen:

Uit de doorrekening blijkt dat het uiteindelijke resultaat van de kosten voor de inzameling en verwerking van het afval fors zal dalen en een positief exploitatie resultaat geven (het levert geld op). In de eerste jaren zullen eenmalige uitgaven worden gedaan. Ook moeten er nieuwe investeringen worden gedaan in o.a. inzamelmiddelen. Hiervoor is een krediet nodig, dat na vaststelling van het plan separaat wordt aangevraagd (eerste kwartaal 2018). Het voorstel is om de extra benodigde middelen in 2018 en 2019 ten laste te brengen van het reguliere budget. Mocht dit zorgen voor een tekort, dan vindt dekking plaats uit de egalisatie voorziening afvalstoffenheffing. Vanaf 2020 is het netto resultaat beschikbaar om de afvalstoffenheffing te verlagen.

Onderstaande kosten en baten geven een beeld op basis van de huidige gegevens over tarieven en hoeveelheden. Het is een inschatting (raming) ter onderbouwing van de voorgestelde maatregelen. Het gaat om het verschil ten opzichten van de huidige inzameling, waarbij een negatief bedrag staat voor meer inkomsten (of minder uitgaven).

Resultaat exploitatie	2021
Effect maatregelen verwerking	€ -647.500
Effect maatregelen investering	€ 510.000
Totaal	€ -137.500

Risico:

In de commissievergadering van 6 november j.l. is door de commissieleden aangegeven dat het door het college voorgestelde verlagen van de inzamelfrequentie van restafval naar 1x per 4 weken niet door de meerderheid van de politieke partijen wordt ondersteund. Gevraagd is om de financiële gevolgen van de inzamelfrequentie van restafval (weer naar 1x per 2 weken) inzichtelijk te maken. Dit is ook gebeurd, zie memo van 15 november 2017 (INT17-4813). Het risico is wel dat enerzijds de kans aanwezig is dat inwoners van Heerhugowaard geen extra container houden om de PMD stroom te scheiden, aangezien de ophaalfrequentie van het restafval hetzelfde blijft. En anderzijds de aangeboden hoeveelheid restafval groter wordt dan de beoogde doelstelling met als gevolg dat het financiële effect negatief uit kan pakken. Dit punt wordt ook meegenomen in de evaluatie in het derde kwartaal 2019.

Sociaal/Economisch/Fysiek Domein:

Afvalinzameling valt onder het Fysiek domein. De manier waarop wordt omgegaan met afval en grondstoffen heeft effect op de leefomgeving. Een schone afvalverwerking en meer hergebruik van afvalstromen, waardoor deze niet nieuw geproduceerd dienen te worden levert minder CO₂-uitstoot op.

De gedachte achter de circulaire economie biedt binnen het sociaal en economisch domein kansen. Kringloopwinkels, repair café, maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Duurzaamheidsbeleid:

Het verbranden van minder afval en meer grondstoffen voor hergebruik in te zamelen sluit aan bij de duurzame ontwikkeling die de gemeente voor ogen heeft. Het grondstoffenbeleidsplan past daarom uitstekend binnen het duurzaamheidsbeleid.

Communicatie:

Dit is een van de speerpunten in het nieuwe beleidsplan. Communicatie over afval en grondstoffen is een continu proces. Deze continuïteit is de afgelopen jaren onvoldoende gewaarborgd. Hierdoor is het effect van de communicatie beperkt geweest. Een meerjarig communicatieplan moet worden ontwikkeld in combinatie met extra personele ruimte (0,5 fte).

De inzet van afvalcoaches is ook onderdeel van de communicatie. Om draagvlak en bewustwording van inwoners te vergroten willen we zichtbaar en aanspreekbaar zijn in de wijken, via de afvalcoach. De afvalcoach biedt een helpende hand met kennis, praktische tips en uitleg.

Monitoring/Evaluatie

De eerste evaluatie van de doelen en maatregelen vindt plaats in het derde kwartaal van 2019. De uitkomst van deze evaluatie is input voor de politieke afweging (keus) voor rond een CMS en de inzamelfrequentie van restafval. Aan het eind van de looptijd van het plan vindt een tweede evaluatie plaats op de gestelde doelen en uitgevoerde maatregelen. Deze evaluatie is de input voor een volgend plan. De financiële voortgang en de effect indicator van de hoeveelheid restafval per inwoner wordt in beeld gebracht via instrumenten uit de budgetcyclus.

Samenvatting

Afval is een grondstof en moet aan de bron worden gescheiden. De toekomst ligt bij de circulaire economie. Het doel is om van 230 kg restafval per inwoner naar 150 kg in 2021 te gaan. Dit wordt gedaan via de maatregelen:

- Invoeren van PMD container aan huis (1x per 2 weken)
- Verlagen van inzamelfrequentie van restafval naar 1x per 4 weken. Na behandeling in commissie MiSB van 6 november gewijzigd in 1x per 2 weken.
- Opstellen meerjarig communicatieplan (waaronder inzet van afvalcoach)
- Aanpassen huidige brengvoorzieningen voor PMD.
- Vaststellen uitgangspunt "Ruimte reserveren ondergrondse containers":
- Tweede GFT container mogelijk maken.

Bijlagenr.	Titel/Onderwerp
INT17-4141	Grondstoffenbeleidsplan 2018-2021

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

de secretaris,

de burgemeester,

Advies commissie Stadsbeheer d.d. 6 november 2017

RB2017097 Afvalinzameling - Grondstoffenbeleidsplan 2018-2021 :

Bespreekstuk

Nr.: RB2017097

Voor	HOP, CDA, VVD, CU, D66, SP, ND, LMJ, BB, SH, PvdA
Tegen	TD

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 10 oktober 2017;

gelet op het advies van de commissie Stadsbeheer d.d. 6 november 2017;

gelet op:

Wet milieubeheer titel 10.4;

b e s l u i t

1. Als doelen vast te stellen:
 - a. Maximaal 150 kg restafval per inwoner per jaar in 2021.
 - b. Het scheiden en aanbieden van grondstoffen wordt makkelijker.
 - c. Buiten de start- en aanloopkosten stijgen de afvalbeheerkosten huishoudelijk afval en afvalstoffenheffing niet als gevolg van nieuwe beleidsimpulsen en maatregelen.
2. Vast te stellen van het grondstoffenbeleidsplan 2018-2021 met daarin de maatregelen:
 - a. Invoeren van rolcontainer voor PMD inzameling aan huis 1x per 2 weken
 - b. Inzamelfrequentie van restafval verlagen naar 1x per 4 weken. Na behandeling in commissie MiSB van 6 november gewijzigd in 1x per 2 weken.
 - c. Bestaande bovengrondse verzamelcontainers bij winkelcentra en supermarkten vervangen door ondergrondse containers.
 - d. Verwijderen van bovengrondse verzamelcontainers bij milieuparkjes (woonwijken)
 - e. Opstellen communicatieplan
 - f. Vaststellen uitgangspunt "Ruimte reserveren ondergrondse containers":
 - g. Tweede GFT container mogelijk maken.
3. De doelen en maatregelen uit besluit 1 en 2 te evalueren in het derde kwartaal 2019. Op basis van evaluatie een besluit te nemen of
 - a. een CMS ingevoerd moet worden
 - b. Inzamelfrequentie van restafval alsnog te verlagen naar 1x per 4 weken

Heerhugowaard, 28 november 2017

De Raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,